

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
5.11.2009

Viite Asiantuntijakutsu 26.10.2009

Asia HE 106/2009

Esitys ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta ...

*Eero Helle, ylijohdaja
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos*

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa, ja se esittää asiantuntijalausuntonaan seuraavan.

Esitetyillä lakimuutoksilla ei ole suoria vaikutuksia tutkimuslaitoksen toimintaan. Tutkimuslaitos jättää metsästyksen asiantuntijoiden ja organisaatioiden arvioitavaksi sen, miten esitetyt lakimuutokset vaikuttaisivat metsästyksen harrastamiseen ja etenkin harrastuksen aloittamiseen.

Lakimuutoksilla voi sen sijaan olla välillisiä, epäsuoria vaikutuksia tutkimuslaitoksen toimintaan. Epäsuora vaikutus voi syntyä sitä kautta, että lakimuutokset nykyisistä kohoavine alaikärajoineen aseiden hankkimiseksi voivat myöhentää tai vähentää nuorten rekrytoitumista metsästyksen harrastajiksi ja siten vähentää riistan tutkimuksen nuorta avustajakuntaa.

Metsästyksen hallinnoinnin perusedellytys Suomessa on riistakantojen tilan ja siitä riippuvaisen kantojen metsästettävyyden tunteminen. Riistakantatiedot tuottaa lähes yksinomaisesti Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. Tutkimuslaitoksen riistakanta-arvioiden maastolaskennat ja -havainnoinnin tekee puolestaan paljolti metsästäjäkunta. Aanutlaatuinen suomalainen metsästysjärjestelmä perustuu keskeiseltä osin tähän metsästäjien vapaaehtoistyöhön. Nykyisin jo metsästäjä tutkintokoulutuksessa painotetaan monipuolisen riistanhoitotyön kuulumista metsästysharrastukseen ja riistalaskentojen ja -havainnoinnin olevan osa riistanhoitotyötä.

Tämän vuoksi tutkimuslaitos katsoo, että tekijät, jotka mahdollisesti vaikeuttavat tai hidastavat nuorten rekrytoitumista metsästyksen pariin, todennäköisesti heikentävät myös riistan tutkimuksen avustajakuntaa. Erittäin merkittävä vapaaehtoistyö tutkimuksen avustamisessa on jo heikentymässä metsästäjäkunnan ikääntymisen takia, ja on valitettavaa, mikäli samaan aikaan rekrytoituminen nuoriin ikäluokkiin vähenee tai viivästyy aselakien tuomien muutosten myötä. Metsästäjien vapaaehtoisuuteen perustuva riistakantojen arviointi on vaikean haasteen edessä, sillä vastaavan työn tekeminen maksullisena työnä on mahdotonta.

Nuoret aloittavat metsästysharrastuksen monesti pienpetopyynnillä, joka on nykyisin tunnustettu riistanhoitomuoto etenkin joissakin kohteissa ja tilanteissa. Aselakien muutosten ei tulisi vaikeuttaa ratkaisevasti tämän metsästysmuodon omaksumista ja sitä kautta kasvamista nykyaikaiseen metsästysharrastukseen, johon kuuluu myös tutkimuksen avustaminen riistakantojen metsästettävyyden selvittämiseksi.